

Cristus loquitur sponse de quadam femina
ademone quasi pitura esse gravidata
et tunc succellive detinuit dicens per
pura confessione et eucharistie sumpcionem
nequon fidelium oratione liberabitur

Quedam femina verata a demo
no. sic venit eius itinuit ut

qi pitura est subito. Et iterum pau
latim detinuit. ut qi nichil i ute
ro habuisset. Cuius diu sic veratur

ab unido spu et continue utinuescet
more pietatis. dñs illius consuluit

spōsa xpi sup hoc Cui oranti dixit
xpus Spiritus in spiritibus bonis. unus

est altero subtilior et superior sic et
in spiritibus malis unus est nequi

or altero. Hā i isto regno sūt spe
cialiter tria genera demonū. Unum

est igneū et flammēū quod dñs
tur i gulosis et ebriosis. Scdm est

dyablicum quod possidet cornis
mam hominis. Tertium est abhominā
bilis ceteris qd incitat hominem

contra ipsam naturā ad luxuriam
Ergo qd in hac muliere duratur

demone ppter infidelitatem et incontine
ntiam suā. et qd ex rubore nō confessa

accessit ad sacramentū altaris.
ideo confiteat pccm diu celatū et aīa

dei oriet p ea et postea sinuat cor
pus meū de manū sacerdotis. qd

placet in ut orōibz et lacrimis p
ca suis aliquibz aīis meis sanctis

Quibz sic factis mulier sanata est
Flaristo hic dant remedia per que pu

ero triū annor. dyabolica infestatione

verato. subitanee sanitas est collata

mater eius ademonie incubo que illu

debat. per cristi virtutem et subleque

cu verbo. ad dyabolo illico liberat

Ver tunc amor quietari non

poterat nisi quā aspergebat frigi

da aqua quod videns sponsa

mirata est Cui dixit xpus. Vide

institiā et punitionē dei Mater

huius pueri diu a demonia i cubo

verata est. Hā dyabls qd spūs ē.

assumit sibi corpus de aere i quo

lasciuens. oñdit se visibilem

exercendo. cū illa femina quasi

luxuriose maliciā et nequiciam

suam. Et licet puer de senibz

pris et unis natus est. mari

mā tū dyabls in eo potestatem

habz. qd baptisinate vero rena

tus non est. si eo modo bap

tisatus quo mulieres ignorantes

ōba trinitatis baptizare solent

Ido puer baptizet in nomine pris

et filii et spūs sc̄i et sanabr. Ma

ter vero confiteat pccm suum

et dicat quā dyabls accedit ad

eam. Ihu xpe fili dei qui natus

es de uirgine maria p salute hōi

umū et crucifatus es. et uiuic

regnas in celo et in terra in

seculum amen. In quod mulier facies

liberata ē. **Cristus grauer ardentis**

spiritui phytoms predicenti futura

qua dyabolus ex subtilitate nature

illa opatur propter infidelitatem homi

no. nisi magitudo adeo permittatur

phitis quidā consuluit phito

uem utrum hominis regni

deberet rebellare contra regē

siueat vel nō et sic euenit sicut

phitonilla dixerat. Quod factū

multe narrate regi presente

sponsa xpi. statim ipsa cū di

uertit. a rege audiuit in spu

uocē xpi dicentē sibi. Audisti

quomū miles consuluit phito

uem. et quomū p̄dixit futuram

pacē. Ideo dic regi qd hec sunt

ex p̄missione meā. Propt̄ malā

fidem ipsi. Hā dyabls ex subti

Miles quidam
consul phitonē

111
659
111

credentes sibi et infideles in
motescit consulentibus. Propterea
dicit regi ut tales homines erri-
pantur a consorcio fidelium quia
tales deceptores sunt animarum
Quia propter lucrum temporale dant
et hominibus se diabolo vendunt
res decipiuntur. Hec misericorditer
in homo plus desiderat
quod deus vult cum scire et deum
affertat contra velle de-
tinet. Quoniam res vultus
cuius et deus in
sionibus mittat
suos et
sarios f
Et ai me

frigore ipsa tantum calore frigidat
quod tangentes eam et videntes
amarentur. Qui sunt auroram
dicit dominus deus quod multa dicitur
nunc de me qui omnia dicitur
bi. Sicut hermannus dicitur
pauo penus. Sic dicitur
quod dicitur de me n

*Quis dicit quod dicitur
quod dicitur de me n*

*quod dicitur de me n
quod dicitur de me n
quod dicitur de me n*

Deuos in gentilibus qui christiani
erunt spiritualiter quasi eorum serui
Et complebuntur scripture quod
apostolus non intelligens glorificabit
me et edificabitur deserta et ca-
tabunt omnes. Gloria patri et filio
et spiritui sancto et honor omni-
bus sanctis eius.

*Christus dicit sponse reprehendendo se
multas vestibus profugere protegentes
Ac in eis ut pauo pulchritudine
pennas superbientes. Dicens si plene
in eo confiderent. ab ipso pulchritudine
et calore in corpore et anima reciperent*

Un sponsa in medio frigore
in regno sueve. Venit
et ad quadam insulam naviga-
do et iam omnes dormiret. volens
inquietare aliquos permansit
ad diem in nam. Cumque fami-
lii ultra modum patereutur de

non est plus largietas sine expedico

Vidam qui quadraginta annis
in purgatorio fuerat. appuit
sponse dicens Ego propter peccata mea et
propter bona illa temporalia tibi nota diu
plagatus fui in purgatorio. Nam
audiu frequenter in vita quod iuste
a meis peccatis quod sita fuerit illa
bona. si ego non curabam nec resti-
tuebam. Cum autem inspirate deo
quidam de peccatis meis habeu-
tes conscientiam post mortem meam
restituere bona eadem dominus suis.
tunc ego ex hoc et orationibus eccle-
siae sum liberatus de purgatorio.
Deinde dicit episcopus ad sponsam. Quid
credidit homines malefidei possessores
qui detinent iniuste optenta sa-
erit. nunquid quod intrabit in regem
meam. Certe non magis quam iudifer

ut quod p[ro]p[ter] in quo n[on] fuisset
 tunc do tibi v[er]u[m] contra t[em]pta
 tione[m] r[ati]o[n]ia r[ati]o[n]ia Cum e[ss]et t[em]pta
 tione[m] r[ati]o[n]ia temptans: dicit[ur] Ihu
 fili[us] dei cogit[ur] adiuua me ut
 in t[em]p[or]e v[er]o v[er]o n[on] delecter
 Cum v[er]o te delectat loqui dicit[ur]
 Ihu fili[us] dei qui coram iudice t[em]p[or]e
 t[em]p[or]e linguam meam donec cogit[ur]
 qual[is] & quid loquar Cum v[er]o
 delectat op[er]ari vel quiesc[er]e seu com[er]
 dere: dicit[ur] Ihu fili[us] dei qui ligatus
 fuisti: rege man[us] & om[n]ia m[em]bra
 tua ut op[er]a tua tendant ad bonu[m]
 Et hoc tibi sit signu[m]: q[uo]d ab hac
 die seruis tu[us] id[em] corp[us] tuu[m] i[n] d[omi]n[u]m
 id e[st] i[n] a[n]i[m]a[m] tuam n[on] p[ro]ualebit **Qui**
dam princeps iustus & nobilis ex bona
cordis intentione noluit acceptare qua
dam maiorem regimini regni h[er]editate
dignitatem qua[m] debuit gubernare. Cui
mater per sponsam hanc precepit ac
ceptandam. Et gladio veritatis et ius
tiae hinc p[ro]nat[ur] accepto[rum] fidei gubernand[um]
Quoniam quidam magnus iustus
 regni suecie q[ui] d[omi]n[u]s iust[us] vocat[ur]
 multo[m] s[er]u[us] ad d[omi]n[u]m
 maiore[m] regimini regni vocat[ur]
 multo[m] s[er]u[us] & p[ro]p[ter] ille h[er]editate
 dicit[ur] e[ss]e i[n] d[omi]n[u]m contra p[er]gano[m] & ibi
 in seruicio dei pro fide sua mori
 endi: nullo m[od]o ad suscipiendam d[omi]n[u]m
 dignitate[m] inclinaret Tunc orante
 sp[irit]u[m] loquebat[ur] ei m[ater] d[omi]n[u]s dices Si
 inquit illi qui iusticia[m] sciunt & ea
 desiderat & face[re] possunt: recusant
 p[ro] eo suscipere om[n]is & labore[m]: quom[od]o
 stabit regnu[m] i[n] vigore suo Vere illud
 n[on] est regnu[m]: s[ed] latrocinium & spe
 lunca tyrannor[um] ubi iniqui d[omi]nant[ur]
 & iusti conuultant Et ideo homo
 iustus & bonus trahi debet caritate
 dei & zelo bono offerre se ad regi
 men ut proficiat multis Qui aut[em]

dignitates & regim[en] arab[um]
 p[ro]pter honore[m] m[un]di: n[on] s[un]t p[ro]
 ceptes veri: s[ed] tyranni pessimi
 Ergo iste amicus meus israel
 accipiat regim[en] p[ro]p[ter] honore[m]
 dei habendo i[n] ore v[er]ba veritatis
 & i[n] manu gladiu[m] iusticie: n[on]
 respiciendo nec idu[m]do se ad
 fauores ho[m]i[n]u[m] nec ad cognatos:
 nec faciendo p[ro]sona[m] acceptione[m]
 Nam dico tibi q[uo]d adhuc dicitur
 de isto ab ore ho[m]i[n]u[m] Iste eruit
 de p[er]a v[er]it[ate] honoraui m[ate]m
 dei sincer[is] seruiuit deo fideliter
 p[ro]p[ter]ta scias q[uo]d p[ro] abam via[m] cum
 magis ducit e[um] ad regione[m] mea[m]
 Sic vere postea om[n]ia h[ec] eueniunt
 Nam transactis aliquib[us] annis
 iste d[omi]n[u]s eruit contra infideles &
 venit in almaniam i[n] ciuitate[m] in
 geneseu ubi infirmatus e[st] Et sen
 tiens morte[m] vicina[m]: ascendit i[n]
 aliquid i[n] eccl[esi]am cathedralem & ibi
 d[omi]n[u]s p[ro]uaginis b[ea]tissime marie
 v[er]gatus que ibi in maxima reue
 re[n]tia colit[ur] iussit amicu[m] p[ro]cio
 suu[m] & reliquit ibi dices ap[er]te Tu
 i[n] d[omi]n[u]m es & semp[er] fuisi dulcissia
 & a[n]i[m]a[m] mea[m] tue p[ro]uidencie et
 misericordie reliquo Deinde sumptis
 sacramentis deuotissime mortuus
 est Post hec ante orante pro eo
 sp[irit]u[m] n[ost]r[u]m dei loquebat[ur] de eo sic dices
 Ipe dedit m[ate]i amicu[m] caritatis sue de
 sideras i[n] me sp[irit]u[m] sua[m] Vere filia
 scias q[uo]d ipe cu[m] vixit n[on] dilexit me
 dimidio corde suo s[ed] toto Et i[n] o[mn]ib[us]
 op[er]ib[us] suis & iudiciis timuit filiu[m]
 meu[m] Ideo ego dixi e[ss]e op[er]ante deo
 filio meo p[ro] viam sibi magis ne
 cessaria[m] & valem & p[ro]sentiam eun
 celesti exercitui sc[ilicet] & anglo[rum] a
 quib[us] ipe dilect[us] erat: ne si i[n] manib[us]

This is the original of the
 manuscript of the
 1552

pentum mortuus fuisset: conso-
lacione tepali impediret. Cuius
quippe bona voluntas sic placuit
deo ac si in paganismis moreret
contra infideles pugnando pro
fide sancta catholica

Quum igitur ante Rome campanas
ecclesie sancti petri destruxit. cristus spō-
se ne miraretur figure significacionem hu-
ius viduit. Dicens elementor est sig-
na futuror: et euentuum ministrare. Sic
campanar: combustio dat animā auidā
pontificis **uiscere ab h' sedo migrare**

Paulo ante mortē auidam
pontificis mirabili casu cō-
virebant cāpane esse sū petri
in roma. Que audiens sponsa
stupescata orabat Et tūc appuit
ei xp̄us dicens Vere filia magnū
signū ē istud. Hā scriptū ē q' elemē-
ta omnia. q' compaciebant in i-
mortē. qn splendorē et solitū effec-
tum suū retraxerūt. Sic elemēta
et creature quiq' pugnāt et indi-
cant pro deo. et ostendūt mani-
fē suis nā dicitur signa euentuum
futuroꝝ. Et nūc ecce cōburnitur
campane et q' clamāt om̄s ho-
min' mortu' ē. dñs pontifex
recessit. Sic dies ista bñdicta. si nō
dñs iste bñdictus. **Q** mirabile. ubi
em̄ om̄s clamare deberēt. **V**ivat
dñs et vivat felicit' iste dñs. ubi
clamat et gaudet dicit. **D**escendat
et nō cōsurgat. **H**ec mirū. Hā ip̄e
q' clamare debuerat. **V**enite et in-
venietis requiē animar' v̄strar'. ip̄e
clamabat. **V**enite et videte me in
pompa et ambicione. plusq' salo-
monē. **V**enite ad curiā meā. et ex-
haurite bursas v̄stras et invenietis
p̄dicōnē animar' v̄strar'. Sic em̄ clama-
bat exēplo et facto: et ideo iam

appinquat tempus nre. et iudicabo
eū sicut dissipatorē gregis petri. **Q**
quale iudiciū istat ei. Verumptū
si adhuc voluit cōverti ad me ego
ocurrā ei in media via sicut pius p̄i.
Qualit' deus vult ut ad cōfessionē mōe-
antur. p̄ccatores oportune et maxime in
sine vite ut p̄cā confiteantur. Exem-
plo v̄vius qui quadraginta annis non
confessus vixerat. Et infine quali compul-
sus corde tantē cōfessionē dixerat

Quidā magus dñs scdm mūdū
qui dñi nō fuerat cōfessus gra-
viter infirmabat. Cui cōpauens
spōsa. orabat p̄ eo. xp̄us vero appa-
rens tūc spōse loq̄bat ei dicens. **V**
cōfessor tuo ut istū infirmū visitet.
audied cōfessionē ei. Cui venietū res-
pondit infirm' nō se indigē cōfesso-
ne. **T**ertius se sepellit cōfessū. **I**terū
vero sequenti die iubet a xp̄o con-
fessionē redire. **Q**ui veniens ad infirmū.
suntle sicut pius accepit responsū.
Tercia autē die iter veniens cōfessor
ad infirmū ex reuelacione xp̄i
spouse facta sic dicit ei. **X**pus fili'
dei vivit. et dyabli dñs dicit tibi.
Tu habes in te septē demonia.
Ubi sedet in corde ligans illud.
ne de p̄ccis cōpungaris. **S**edus
sedet in oculis. ne videas vtiliora
fac tue. **T**ercū sedet in ore. ne loquaris
ca q' sūt ad honorē dei. **Q**uartus
sedet in interiorib' tuis. ideo dileri-
sti om̄em impunitatē. **Q**uintus est
in manib' et pedib' tuis. ideo
hominis spoliare et interficē si ver-
bans. **S**extus est in interiorib' tuis.
et ideo gula dedit' es et ebrietati.
Septim' ē in animā tua ubi deus sedē
deberet. et modo ibi sedet dyabli.
annūcis ei. **P**ro p̄ccatē acius q'
adhuc deus p̄piciabit tibi. **T**unc in